

PROJEKT EDUKACYJNY

Opracowanie projektu *Jolanta Zapotoczna*

Temat: Zwyczaje związane z Świętami Wielkanocnymi.

Cele:

- dostrzeganie związku teraźniejszości z przeszłością oraz ciągłości rozwoju kulturalnego,
- pielęgnowanie przywiązania do tradycji,
- utrwalanie zwyczajów,
- wspólne przeżywanie - integracja,
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji,
- znajomość zwyczajów Wielkanocnych na przestrzeni dziejów,
- szacunek dla tradycji narodowej i religijnej.

Typ projektu: międzyklasowy.

Realizatorzy: udział biorą uczniowie z kl. 5a, 5b, 5c oraz uczniowie z SKKT „Miłośników Łużyc”.

Język polski

Poznajemy tradycje związane z Świętami Wielkanocnymi na przestrzeni dziejów.	Maria Ziółkowska - „Kraszanki, Pisanki”
Skąd biorą się pisanki.	Tomasz Hudziński - „Zdrowia szczęścia winszujemy”, Mazowieckie zwyczaje.
Składanie życzeń Wielkanocnych.	K.J.Gałczyński - Wróbla Wielkanoc

Muzyka

utwór muzyczny - „Koncert ptaków wiosną” - utwór instrumentalny

Historia

Zwyczaje wielkanocne obchodzone na Wielkanoc u Serbołużyczan
Łużycach: (Jatśy w Serbach)

- obchody wielkiego postu,
- zwyczaje śpiewania chorału przez kantorki,
- woskowanie pisanek,
- prezenty dla chrześniaków i życzenia dla chrzestnych,
- kulanie pisanek,
- ognie wielkanocne,
- procesje wielkanocne jeźdźców konnych.

Katecheza

- obchody Niedzieli Palmowej w Kościele Katolickim,
- obchody Wielkiego Tygodnia i Wielkiej Nocy.

Plastyka

- przygotowanie dekoracji do inscenizacji związanej z Świętami Wielkanocnymi.

Prezentacja

- wspólnie przygotowana inscenizacja przez grupy uczniów dla wszystkich klas czwartych i piątych podczas świątecznego apelu pod kierunkiem p. M. Sułkowskiej, p. J. Zapotocznej, p. M. Bałdygi.

Zwyczaje wielkopostne i wielkanocne Łużyczan

SKKT „Miłośników Łużyc” przedstawiło uczniom klas czwartych i piątych na uroczystym apelu obyczaje wielkanocne Serbołużyczan dnia 28 marca 2002 r.

- a) nabożeństwa czwartkowe
- b) Wielki Piątek w protestanckich i katolickich parafiach
- c) Wielka sobota - śpiewy wielkopostne, „jatsowa woda”, malowanie pisanek, ognie wielkanocne, podarki dla chrześniaków
- d) Wielkanoc - nabożeństwa, procesje jeźdźców konnych, walkowanie jajek.

Zwyczaje Turkijckie przedstawienie Kamoluna
Tulawskie

i Emilia Bawonowska.

Zwyczoje polskie przedstawiaja uczniowie
kl. 5c - Piotr Warsidei i Michal Cytnowski

oraz Emilia Bowonowska i Anna Wideliriska

Wspólne zdjęcie.

Zwiedzamy zespół zamkowo-pałacowy w Żarach-
13.03.2002

Przed Zamkiem Dewinów z XIII wieku

Pałac Promnitzów z XVIII wieku

W drodze pod Błękitną Bramą

Błękitna Brama od strony ulicy Poznańskiej

Kościół p.w. św. Piotra i Pawła

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO -
KRAJOZNAWCZE ODDZIAŁ POWIATU ŻARSKIEGO
ŻARSKI DOM KULTURY

-Organizatorzy:

V KONKURSU PLASTYCZNO- FOTOGRAFICZNEGO

„PIEKNO ZIEMI ŻARSKIEJ”

przyznają

DYPLOM

ZA Zajęcie III miejsca

DLA

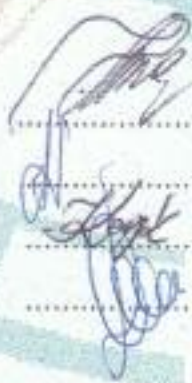
Mateusza Domańskiego

ucznia/(ów) szkoły: ***Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żarach***

Podpisy:

JURY:

1. Ingrid Węgrzyn.
3. Elżbieta Pietrucka
4. Zbigniew Kasprzak
5. Iwona Hercik

Prezes Oddziału Powiatowego PTTK

Żary, dnia 9 KWIETNIA 2002r.

Józef Tarnowski

POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD ODDZIAŁU POWIATU ŻARSKIEGO
88-200 ŻARY, al. Kardynała Wyszyńskiego 11
tel. 0-081 374-24-20
Konto: PKO BP w Żary 1201524711111111

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO -
KRAJOZNAWCZE ODDZIAŁ POWIATU ŻARSKIEGO
ŻARSKI DOM KULTURY

-Organizatorzy:

V KONKURSU PLASTYCZNO- FOTOGRAFICZNEGO

„PIEKNO ZIEMI ŻARSKIEJ”

przyznają

DYPLOM

ZA UDZIAŁ

DLA

**UCZNIÓW SZKOŁY
PODSTAWOWEJ NR 1 W
ŻARACH**

Podpisy:

JURY:

1. Ingrid Węgrzyn.
3. Elżbieta Pietrucka
4. Zbigniew Kasprzak
5. Iwona Hercik

Prezes Oddziału Powiatowego PTTK

Żary, dnia 9 KWIETNIA 2002r.

Prezes Zarządu
Józef Tarniowski

POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD ODDZIAŁU POWIATU ŻARSKIEGO
58-200 ŻARY, pl. Kardynała Wyszyńskiego 11
tel. 0-69/ 374-24-80
Konto: PKO RP nr/Żary 142014201420142014

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO -
KRAJOZNAWCZE ODDZIAŁ POWIATU ŻARSKIEGO
ŻARSKI DOM KULTURY

-Organizatorzy:

V KONKURSU PLASTYCZNO- FOTOGRAFICZNEGO

„PIEKNO ZIEMI ŻARSKIEJ”

przyznają

DYPLOM

ZA Wyróżnienie

DLA

Karoliny Łukowskiej

ucznia/(ów) szkoły **Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żarach**

Podpisy:

JURY:

1. Ingrid Węgrzyn.
3. Elżbieta Pietrucka
4. Zbigniew Kasprzak
5. Iwona Hercik

Prezes Oddziału Powiatowego PTTK

Żary, dnia 9 KWIETNIA 2002r.

Prezes Zarządu
Józef Turniowski

POLSKIE TOWARZYSTWO
TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE
ZARZĄD ODDZIAŁU POWIATU ŻARSKIEGO
88-200 ŻARY, pl. Kardynała Wyszyńskiego 11
tel. 0-55/ 374-24-60
Konto: PKO BP o/Żary 10205400-505-270-1

POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO -
KRAJOZNAWCZE ODDZIAŁ POWIATU ŻARSKIEGO
ŻARSKI DOM KULTURY

-Organizatorzy:

V KONKURSU PLASTYCZNO- FOTOGRAFICZNEGO

„PIEKNO ZIEMI ŻARSKIEJ”

przyznają

D Y P L O M

ZA Zajęcie III miejsca

DLA

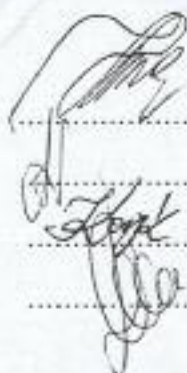
Mateusza Domańskiego

ucznia/(ów) szkoły: ***Szkoły Podstawowej Nr 1 w Żarach***

Podpisy:

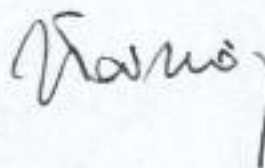
JURY:

1. Ingrid Węgrzyn.
3. Elżbieta Pietrucka
4. Zbigniew Kasprzak
5. Iwona Hercik

Prezes Oddziału Powiatowego PTTK

Żary, dnia 9 KWIETNIA 2002r.

WYCIECZKA PO ŁUŻYCACH WSCHODNICH

12.04.2002 r.

Lubanice - kościół z XIII wieku

Pomnik i tablica pamiątkowa poświęcony Mikołajowi Jakubicy

Przed Muzeum Leśnym w Jeziorach Wysokich

Zwiedzamy Skansen Budownictwa Łużyckiego w Buczynach

Herb Jasienia

W podziemiach renesansowego ratusza w Lubsku

Wewnątrz pałacu w Brodach

Ruiny pałacu w Brodach

Wieża Pacholków w Lubsku

Przed pałacem Brühlów w Brodach

**Tablica poświęcona Hansowi Benzlerowi
(uczestnikowi zamachu na Hitlera w 1944 roku)**

**Krzyż pokutny (27 cm) przy kościele w Jasieniu
z XVIII wieku**

POZNAJEMY SWÓJ REGION

Dnia 12 kwietnia 2002 roku uczestnicy kółka SKKT Miłośników Łużyc udali się na wycieczkę po Łużycach Wschodnich, której organizatorem była pani Jolanta Zapotoczna - opiekun koła. Trasa obejmowała Lubanice, Brody, Jeziora Wysockie, Tuplice, Trzebiel oraz Buczyny.

Pierwszym etapem wycieczki były Lubanice, gdzie zobaczyliśmy kościół z XI wieku, dwa krzyże pokutne na kościele, pomnik poświęcony pastorowi Mikołajowi Jakubicy (Mikławaś Jakubica), który w 1548 roku jako pierwszy przełożył Nowy Testament na język Serbołużycki. Znajdowała się tam również tablica poświęcona Hansowi Benzlerowi (1892 - 1944), który został rostrzelany za udział w zamachu na Hitlera. Następnie pojechaliśmy do Jasienia, gdzie zwiedziliśmy kościół XVIII wieku, krzyż pokutny - najmniejszy na Łużycach, którego wysokość wynosi 27 centymetrów i stare miasto.

Potem przejeżdżaliśmy przez Budziechów - Lubsko i mogliśmy zobaczyć czterotonowy głaz wyznaczający przebieg południa 15 stopni. W Lubsku zwiedziliśmy stare miasto, z XIII wieku, chrzcielnicę z XIII wieku, renesansowy ratusz oraz Wieżę Pachółków. W Brodach gościliśmy w pięknym zespole pałacowo - parkowym Bruhla, a w Jeziorach Wysockich w Muzeum Leśnym na ciekawej lekcji przyrody, potem udaliśmy się do Tuplic, gdzie była ośmioramienna sosna - "OŚMIORNICA" - pomnik przyrody i do Trzebiela gdzie widzieliśmy drogę straceń - szubienice, ruiny zamku z XVII wieku. Na koniec pojechaliśmy do Buczyn, gdzie znajduje się skansen Łużycki - chaty Łużyckie z wyposażeniem. Wycieczka bardzo nam się podobała, ponieważ dostarczyła wielu niezapomnianych wrażeń.

Prezes SKKT "Miłośników Łużyc"
Karolina Łukowska V a

Karta pracy

Wycieczka po Łużycach Wschodnich – 12.04.2002 r.

SKKI „Miłośników Łużyc” SP-1 Zarę, Piotr Sumiński V.a

Miejscowość	Nazwa zwiedzanego zabytku - obiektu
Lubanice	Kościół z XIII w., dwa kręgię połutne na kościele, pomnik poświęcony pastrowi Miłojowi Jakubicy (Mihailas Jakubica), który w 1648 r jako pierwszy przełożył Nowy Testament na język serbo-łużycki. Tablica poświęcona Hansowi Benzlerowi (1882-1944), który został nastroelany za udział w samoch. na Hitlera.
Jasień	Kościół z XVIII w., kręgię połutny (najmniejszą na Łużycach) 27cm, stare miasto
Budziechów – Lubsko	4-tonowy głaz wyznaczający przebieg południka 16°
Lubsko	Stare miasto, kościół z XIII w., chrocielnica z XIII, Remesarscy ratusz, Wieża PachoThow.
Brody	Zespół pałacowo-parkowy Brzebla
Jeziory Wysokie	Wieża obserwacyjna, Museum Lesne.
Tuplice	„Ośmiornica” - ośmioramienna sosna
Trzebiel	Droga straceni - srebrniennica, ruiny Zamka z XIV, pałac z XVII w.
Buczyny	Skansen Łużycki - obaty Łużyckie z wyposażeniem.

SALA TRADYCJI - WOJSKO POLSKIE w ŻARACH 1945-2001

Dnia 8 maja odbyła się w gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żarach uroczystość otwarcia Sali Tradycji Wojska Polskiego w Żarach w latach 1945-2001. Na wstępie dyrektor biblioteki Jan Tyra powitał zaproszonych gości min. płk Andrzeja Gogulskiego ostatniego dowódcę rozreformowanej 11 Brygady Zmechanizowanej w Żarach, burmistrza Żar Romana Pogorzelca, wicestarostę Edwarda Łybę, płk Waldemara Kotulę ze sztabu 11 Dywizji Kawalerii Pancernej w Żaganiu. Następnie przemawiali: burmistrz Roman Pogorzelec, oraz radny Kazimierz Łobocki, który był inicjatorem urządzenia sali tradycji wojska w mieście. Po uroczystym przecięciu wstęgi mogliśmy obejrzeć zgromadzone eksponaty po 42 pułku zmechanizowanym, przekształconym na 11 Brygadę Zmechanizowaną, po 11 pułku artylerii i 16 batalionie saperów, które zostały zgromadzone w danych jednostkach.

***Zapraszamy wszystkich
do odwiedzenia sali tradycji
Michał Cytrowski kl. 5a
SKKT „Miłośników Łużyc”***

Zaproszenie

**SALA TRADYCJI
WOJSKO POLSKIE
W ŻARACH
1945 – 2001**

stała ekspozycja pamiątek
po żarskich jednostkach wojskowych
w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żarach
ul. Wrocławska 11, telefon (0-68) 374 37 36
czynna w dniach otwarcia biblioteki

Uprzejmie zapraszamy Sz. P.

na uroczystość otwarcia

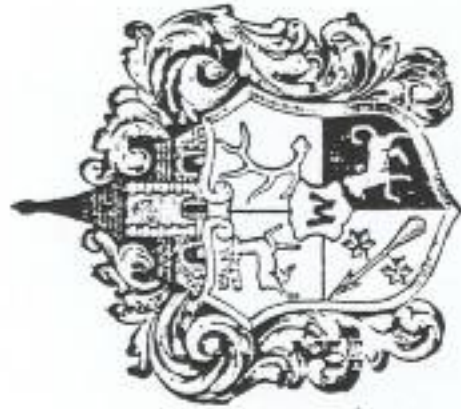
**SALI TRADYCJI
WOJSKA POLSKIEGO W ŻARACH**

w dniu 8 maja 2002 r. o godz. 14³⁰
(w MBP Żary, ul. Wrocławska 11)

Przewodniczący Rady Miejskiej
i Burmistrz Miasta Żary

P r o g r a m :

- **Uroczyste otwarcie
SALI TRADYCJI – WOJSKO POLSKIE
W ŻARACH 1945 – 2001**
- **Dzień Bibliotekarza i Bibliotek** oraz ekspozycja
starodruków nabytych w minionym roku
- imprezy towarzyszące:
Wystawa w *Galerii Ekslibrisu*: **Duński Ekslibris**
ze zbiorów: Frederikshavn Kunstmuseum og Exlibrisamling
i Biblioteki Raczyńskich z Poznania

Stala ekspozycja ulokowana w
Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żarach
przy ulicy Wrocławskiej 11
zapraszamy :
poniedziałki od 9⁰⁰ do 15³⁰
wtorek – piątek od 00⁰⁰ do 18⁰⁰
przyjmujemy anons telefonicznie
pod numerem (068) 374 37 36

**SALA TRADYCJI
WOJSKO POLSKIE
w ŻARACH**
w latach 1945 - 2001

Miejska Biblioteka Publiczna
Żary

Ocalanie dla historii regionu

Inicjatywa zgromadzenia w jednym miejscu w Żarach pamiętek po stacjonujących w naszym mieście i zlikwidowanych jednostek Wojska Polskiego oraz ich udostępniania jego mieszkańcom wypłynęła w czerwcu 2001 r. Urzeczywistnianie tego zamiaru odbyło się w pierwszej połowie 2002 roku – staraniem Rady Miejskiej w Bibliotece żarskiej utworzona została stała ekspozycja.

Biblioteka nasza od lat, ze szczególnym pietyzmem gromadzi materiały źródłowe obejmujące życie społeczne miasta i regionu – jest ich blisko 12 tysięcy. Od niedawna programy szkolne przewidują nauczanie regionalizmu, nauczyciele i uczniowie mają już pokazany zasób materiałów do poznania przeszłości bliższej i dalszej tych zagadnień tematycznych. Od 8 maja 2002 roku, kiedy to „Izba Tradycji Wojska Polskiego” została uroczystie otwarta, wojskowa tematyka wzbogaciła się o cenne pamiątki. Są nimi materiały drukowane, jak i eksponaty typowe dla ceremoniału i tradycji żołnierskiej. Te drugie zwłaszcza cieszą oko swoim wyglądem – np. medale nadane w czasie drugiej wojny światowej lub historyczne już mundury i emblematy pułkowe.

Oprócz muzealnego charakteru tej „Izby Tradycji...” zamierzamy rozszerzyć dotychczasowy program edukacyjny skierowany do uczniów. Obecność Wojska Polskiego w Żarach miało obrotowe, patriotyczne i społeczne znaczenie, pamiątki te tu pokazywane będą przypominać 56 – letnią historię garnizonu żarskiego, którego dzieje zakończyły się.

Aranzacja tej sali muzealnej została pomyślana tak, aby również mogły się w niej odbywać uroczyste okolicznościowe spotkania związane z naszymi świętami i rocznicami narodowymi. Zapraszamy do odwiedzenia „Izby tradycji...” i przez dłuższą chwilę nakłanian do refleksji – wojsko to też nasza rzecz.

Jan Tyra

Po ponad 50-letniej bytności, garnizon wojskowy został rozwiązany.

Z inicjatywy władz miasta, 8 maja 2001 roku, powstała „Sala Tradycji Wojska Polskiego w Żarach”. Jest to szczególna okazja do przedstawienia tym wszystkim, którzy interesują się współczesnymi dziejami oręża polskiego, dziedzictwu tradycji współczesnych dokonań jednostek wojskowych byłego garnizonu. Tradycja oddziałów wojskowych w Żarach obejmuje okres od 1945 do 2001 roku. Jednostki wojskowe wniosły duże zasługi w rozwój regionu, biorąc m. in. udział w zagospodarowaniu Ziemi Odrzykańskiej, roznimowaniu terenów, budowie zakładów pracy. W działalności szkoleniowej były wielokrotnie wyróżniane. Garnizon był kuznią kadry zawodowej i szkolą obywatelskiego i patriotycznego wychowania.

Od 1945 roku stacjonował w Żarach 42 pułk zmechanizowany, przemianowany w 1995 roku na 11 Brygadę Zmechanizowaną. W tym samym czasie powstał 33 pułk artylerii, po restrukturyzacji w połowie lat 90. zmienił nazwę na 11 pułk artylerii. Z początkiem garnizonu związany był 16 batalion saperów, w 1993 roku przeniesiony do Świętoszowa. Trudno wyobrazić sobie żarską służbę zdrowia bez 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią. Z regionem związany jest od 1946 roku. W krajobrazie życia kulturalnego miasta ważne miejsce zajmował Klub Garnizonowy (1957-2001). Od 1993 roku związany z Żarami był 20 pułk artylerii przeciwpancernej.

Ekspozycje przedstawiają poszczególne etapy rozwoju jednostek, sylwetki patronów, zapoznają z datami święta jednostek. Niewątpliwym wpływ na oblicze żarskich jednostek miały wydarzenia 1994-1995 roku. Zostały wówczas uwiecznione starania o przejęcie tradycji, barw i znaków 24 pułk ulanów, 1 i 2 pułku artylerii motorowej. Zasoby dokumentów dotyczących tych jednostek, prezentowane w Sali Tradycji należą do największych w Polsce.

Przyjęte rany organizacyjne wpłynęły na to, że nie wszystkie wątki i fakty zostały zawarte w ekspozycji. Powstała „Sala Tradycji”, która jest zarysem historii jednostek. Być może spowoduje ona bytch żołnierzy do opracowania wspomnień, uzupełnień i relacji. Wykonawcy liczą, że przedstawione zbiory wzbogacą proces wychowania patriotycznego wśród młodzi.

Jednocześnie przepraszamy bytch żołnierzy, że nie wymieniliśmy wszystkich nazwiska tych, którzy codzienną służbą złożyli się na oblicze garnizonu. Każdy z nich pozostawił w 50-letniej historii czaszkę swego życia, myśli i pracy, na którą składa się tradycja naszej małej ojczyzny.

(opr. K.B.)